

Diversi Tractatvs

Coloniae Agrippinae, 1629

Qvæstio VIII. An, & quatenus Sagæ, si in carcere moriantur, de crimine infamari, aut damnari poßint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61359)

intelligitur, vt viuis comburatur: Consequenter Iudex id legis præscriptum exequi debet; nisi sit sapremus, qui in lege dispensare possit, vel nisi ob circumstantias, epikeia dicter, legis rigorem in casu particulari mitigandum esse: quæ de re vide Prosp. Farinac. in pract. criminali q. 17. n. 5.

28

Dico II. Consuetudo apud Christianos viget, vt Rei ad ignem damnari non lenta morte, absque omni subsidio, crucientur; ne in desperationem, aliudve graue peccatum incidant, atque impenitentes decedant: sed quibusdam locis pectori illorum puluis tormentarius appenditur, cuius concussione extinguantur. Excipe: Nisi impenitentes, & in crimine pertinaces persenerent hæretici, aut malefici; tum viui, absque subsidio, non immeritò cremantur: cum cesser ratio, cur pœna legibus decreta mitigari debeat.

QVÆSTIO VIII.

An, & quatenus Saga, si in carcere moriantur, de crimine infamari, aut damnari possint?

29

Respondeo, & dico I. Licet ordinariè crimina, eorumque pœnæ morte extinguantur, sicuti habetur l. 1. & 2. C. si Reus, vel Accusator mortuus sit, & l. Lucius. ff. de iure fisci: tamen id locum non habet in criminibus exceptis: cuiusmodi est v. g. crimen desertæ militiæ, l. defunctorum, C. de re:

militari, lib. 12. Crimen læsæ Maiestatis, l. vlt. C. ad l. Iuliam Maiest. Crimen hæresis, l. Manichæos, Cod. de hæreticis, Crimen Apostasiæ, l. hi qui, Cod. de apostatis. Crimen beneficij, seu maleficij, quippe quod secundum praxin forensem, hæresi æquiparatur. In eiusmodi, inquam, Reus conuictus, aut antea confessus, etiam post mortem damnari, aut bona eius confiscari possunt, sicuti docet Gl. in cit. l. 1. C. si Reus, vel Accusator, Gomez 3. resol. c. 1. num. 8. Clarus cit. §. fin. qu. 51. n. 13. Martinus Delrius lib. 5. sect. 19. Quamobrem quibusdam locis consuetudo est, vt tali casu Saga, si in carcere, post iuridicam criminis confessionem, aut conuictionem, mortuæ sint, publico loco crementur. Idemque in alijs grauissimis criminibus puta hæresis, læsæ Maiestatis, sodomix, latrocinij factitari solitum esse, vt cadauer hominis in tali crimine notoriè deprehensi, conuicti, aut confessi, post eius mortem cremetur, aut furca suspendatur, restis est Gomez cit. c. 1. n. 81. Clarus nu. 15.

Dico II. Si Saga in carcere moriantur, antequam crimen confessa, vel de eo conuicta est (nisi aliud obstat) in sacro loco sepeliri debet: tātū abest, vt corpus eius cremari, aut memoria seu fama eius publicè damnari possit. Ita ex cōmuni Delrius loc. cit. Excipe I. Nisi Reus in carcere sibi ipsi mortem conscuerit, tunc corpus eius igne comburi, vel furca suspendi iure potest: cum

cen-

cenſeatur crimen, tali pœna (vt po-
nimus) dignum, ipſo facto confite-
ri, ſicut docet Gomez *cit. c. 1. num. 79.*
Copraru. 2. *reſolut. c. 2.* Delrius *cit. ca.*
19. & videri poteſt Menoch. *de arbitr.*
99. *caſu 285.* Sed etſi Saga, verbi gra-
tia, ſibi ipſi necem adferens, ante
mortem de crimine doleat, confi-
teatur, imò & Eucharistiæ ſacramen-
tum accipiat, nihilominus Iu-
dex tribunalis ſui conſuetudinem
ſequi poteſt, vt eius, tâquam de cri-
mine ſuo confeſſæ, cadauer creme-
tur, memoria damnetur, bona con-
fiſcentur: cùm pœnitentia illa ſa-
cramentalis foro externo nihil præ-
iudicij adferre ſoleat.

Excipe II. Iudex permittens cor-
pus ſepulturæ tradi, tamen proteſta-
ri poterit, quod litem contra male-
ficum cœptam proſequi velit, citatis
ad deſenſionem ijs quorum inter-
eſt, ſicuti & in hæreſis crimine ſer-
uatur, teſte Delrio l. c. Verum hoc
ius agendi contra deſunctum, quin-
quenni tantum ſpatio durat, ſecū-
dum ciuile ius, ſicuti colligitur ex l. ſi
quis deſunctum, *Cod. de apoſtatis*, & docet
Gloſſ. recepta in l. Manicheos, *Cod. de*
hereticis, ver. ſubire, Clarus *quaſtion. 51.*
numer. 14. Gomez *numer. 81.* In foro
autem canonico quid obſeruandum
ſit, videre eſt in c. 2. *de præſcript. in 6.*

31 Corollarium. Reprehendenda
eſt praxis quorundam Iudicum, qui
in promulgata ſententia Sagæ ad
mortem damnatæ, aliam extra, aut
intra carcerem deſunctam interdū
nominant; quod verbi gratia, fuerit

ſocia, aut magiſtra artis magicæ, cum
tamen de hoc crimine contumæta nõ
fuerit, nec confeſſa. Quare iniquum
eſſe videtur, talem publica ſenten-
tia veluti damnatam, infamare. Si ta-
men vehementiſſima, & quaſi indu-
bitata indicia habeantur, vt ſi quin-
que, aut ſex Sagæ cum debitis cir-
cumſtantijs ac coniecturis, conſtan-
ter aſſeuerarent de aliqua deſuncta,
quod fuiſſet magiſtra in hoc genere
magiæ; tolerari poteſt conſuetudo,
vt in promulgatione nominetur, ſi
de hoc crimine iam publicè infama-
ta fuerit.

QVÆSTIO IX.

An S. Eucharistiæ Sagis in carcere
morituris miniſtrari
debeat?

NON loquor de ijs, quæ ad ſup-
plicium mortis ducendæ ſunt,
quibus (ſicuti & alijs Reis damna-
tis) ſacrum Viaticum ſi pœnitentes,
& confeſſæ ſint, negari non poſſe,
dicam *lib. 5. tract. 4. c. 6. numer. 13.* & vi-
deri poteſt Binsfeld. *memb. 2. conclus.*
7. *dub. 5.*

Ad propoſitam autem quæſtio-
nem reſpondeo, & dico I. Si mulier
de veneficijs valdè ſuſpecta, crimen
non confiteatur (ſiue torta ſit, ſiue
non torta propter corporis infirmi-
tatem, ſc̄tum in vtero &c.) ſacra
Eucharistiæ priuari non poteſt; ſi pe-
tat, & ſacramentaliter confeſſa ſit.
Eſt communis, & probatur ex regu-
la canonica: Cui ſacramentum re-
conciliationis ſeu pœnitentiæ da-
tur,